

30. ROČNÍK

DOBRÁ NOVINA

KOLEDNÍCKE NOVINY VYDÁVA eRko 2024

30
ROKOV
DOBREJ NOVINY
* ĎAKUJEME *

ZAŽNIME HVIEZDY NÁDEJE

KOLEDNÍČI Z HORNEJ LEHOTY. ANTON FRIČ, 2024

SPOZNAJTE KOLEDNÍČIKOV Z PLAGÁTU

Ako sa koleduje v malej oravskej
obci / s. **8 – 9**

DOBRÁ NOVINA PRINÁŠA OVOCIE UŽ 30 ROKOV

O začiatkoch Dobrej noviny
s jej zakladateľom / s. **10 – 11**

CHISARE – MIESTO NÁDEJE NA PRIJATIE

Príbeh školy, kde je ticho
a každý je jedinečný / s. **18 – 19**

Zažnime hviezdy nádeje

Text: Daniel FIALA
Riaditeľ Dobrej noviny

Tieto Vianoce máme tri dôvody na radosť. Prvým a hlavným je narodenie Božieho Syna, nášho Spasiteľa. Druhým je, že už 30 rokov koledníci Dobrej noviny roznášajú vianočnú radosť vo farnostiach. A tretím je otvorenie Jubilejného roka 2025, v ktorom nás pápež František pozýva stať sa pravými pútnikmi nádeje.

Preto sme si v eRku zvolili tému **Zažnime hviezdy nádeje**.

Podobne ako traja králi, aj námorníci sa odjakživa orientovali pomocou hviezd na nebi. Na nekonečnom mori si vďaka hviezdám udržiavali správny kurz. A po dosiahnutí vytúženého prístavu im vždy pomáhala kotva, aby ich loď neuneslo rozbúrené more preč. Hviezda i kotva sú symboly nádeje. Tej nádeje, ktorá presahuje naše životy, naše možnosti i schopnosti. Nie je v ľudských silách odolať náporom nekonečného mora ani určiť smer v absolútnej temnote. Preto potrebujeme veľkú nádej, vďaka ktorej dokážeme v živote napredovať, a to aj napriek ťažkostiam, sklamaniam, utrpeniu či nespravodlivosti.

Tešíme sa, že Dobrá novina oslavuje svoje 30. výročie. Že taký dlhý čas prináša nádej tomuto svetu. Cez koledy, detské úsmevy, štedré dary a úprimné modlitby spoločne s vami a deťmi zažínáme hviezdy nádeje ľuďom, ktorí to veľmi potrebujú.

V bule k jubilejnému roku pápež zdôrazňuje, že všetci pokrstení sme spoluzodpovední za to, aby o Božej prítomnosti vo svete svedčili mnohé znamenia nádeje. Kresťanské spoločenstvo má byť vždy pripravené brániť práva najslabších, aby nikomu nechýbala nádej na lepší život.

V tomto poslaní chceme ako koledníci pokračovať a pozývame aj vás a vaše rodiny: zažnime hviezdy nádeje všade tam, kde žijeme. Želám vám všetkým radostné a krásne Vianoce, požehnaný sviatočný čas a nech vám v jubilejnom roku Boh dá také milosti, aby ste sa stali skutočnými svedkami nádeje pre svet.

Čím žila Dobrá novina v 29. ročníku

Text: Miroslava SELECKÁ
Snímky: Dobrá novina, 2023, 2024

29. ročník Dobrej noviny sa niesol v duchu myšlienky Staň sa svetlom aj ty. Animátori aj deti sa pripravovali na koledníckych stretnutiach a podujatiach, aby počas Vianoc roznášali radostnú zvesť do rodín a príbytkov. Koledy a vinše zneli aj v kostoloch a chrámoch po celom Slovensku. Koledníci nechýbali v Prezidentskom paláci ani v Ríme.

Kolednícky kurz Dobrej noviny

20. – 22. októbra 2023 sa v Liptovskej Osade uskutočnil Kolednícky kurz s 19 účastníkmi z celého Slovenska. Nové aj staršie zodpovedné a sprevádzajúce osoby sa dozvedeli všetko potrebné o organizácii koledovania a s ním spojenej verejnej zbierke. Taktiež nadobudli poznatky o projektovej práci v afrikaných krajinách, do ktorých smerujú vykoledované peniaze.

Prvé kurzy sa uskutočnili v prvom ročníku Dobrej noviny v roku 1995. Na troch kurzoch bolo vyškolených necelých 100 prvých zodpovedných osôb v histórii eRka.

Účastníci si prakticky vyskúšali koledovanie, naučili sa koledy, africké pesničky a rôzne aktivity na koledníckej stretnutí.

Komisia Dobrej noviny

Na jar 2024 prebehli voľby do Komisie Dobrej noviny, ktorú tvoria zástupcovia z každej diecézy. Títo dobrovoľníci rozhodujú o rozdelení vykoledovaných príspevkov do jednotlivých predložených projektov a organizujú Dni Dobrej noviny pre animátorov a sväté omše spojené s vyslaním koledníkov.

Členovia Komisie Dobrej noviny (jún 2024):

PREDSEDNÍČKA
Katarína Tothová

BANSKOBYSŤRICKÁ DIECÉZA
Soňa Červeňáková
Dominika Adamská

KOŠICKÁ ARCIDIECÉZA
Martin Pastýrik
Jana Valisková

NITRIANSKA DIECÉZA
Martina Tomanová
Patricia Sabová

PREŠOVSKÁ ARCHIEPARCHIA
Kristína Richveisová

ROŽŇAVSKÁ DIECÉZA
Viktória Kelementová
Monika Ďurajdová

SPIŠSKÁ DIECÉZA
Miroslava Siteková
Simona Harnišová

TRNAVSKÁ ARCIDIECÉZA
Zuzana Mitošinková

ŽILINSKÁ DIECÉZA
Veronika Bollová
Matúš Čelko

Prvé stretnutie komisie sa uskutočnilo na jar v roku 1997 a odvtedy sa komisia stretáva pravidelne aspoň trikrát ročne. Počas tohto obdobia sa na jej čele prestriedali predsedníčky Zuzana Čaučíková, Martina Grochálová a predseda Daniel Fiala. Od roku 2020 zastáva túto úlohu Katarína Tothová.

Rozlúčka s odchádzajúcimi členmi a privítanie nových členov na júnovej Komisii Dobrej noviny v eRkodome v Liptovskej Osade.

Deň Dobrej noviny

V dňoch 11. a 13. novembra 2023 sa uskutočnilo 8 stretnutí animátorov a zodpovedných osôb Dobrej noviny s celkovým počtom 212 účastníkov. Účastníci sa dozvedeli veľa podnetných informácií o téme ročníka aj podporených projektoch. Zažili inšpiratívne workshopy a stretli zaujímavých hostí.

Prvé stretnutia zodpovedných osôb sa uskutočnili 21. novembra 1998 na 5 miestach Slovenska – v Trnave, Púchove, Košiciach, Ružomberku a Zvolene. Stretnutia vznikli pre zjednodušenie organizácie rozrastajúcej sa koledníckej akcie, do ktorej sa v tom čase zapájalo už viac ako 400 farností.

Animátori Dobrej noviny z Rožňavskej diecézy na Dni Dobrej noviny v Brezne.

Vyslanie koledníkov Dobrej noviny

Počas druhého adventného víkendu sa stretlo 2 227 detí a animátorov z viac ako 160 farností s diecéznymi biskupmi na 12 miestach po celom Slovensku. Biskupi koledníkov požehnali a vyslali do koledníckej služby.

Prvé vysielacie sväté omše sa konali na štvrtú adventnú nedeľu 21. decembra 1997. V Nitre slúžil svätú omšu kardinál Ján Chryzostom Korec, v Banskej Bystrici biskup Rudolf Baláz a v Spišskej Kapitule biskup František Tondra. Vyslali spolu viac ako 2 000 koledníkov zo 100 farností Slovenska.

gajdoši s vianočnými piesňami. Po nich diváci sledovali oferovanie detských koledníkov z Vinosadov a napokon na pódiu vystúpili traja kráľi Gašpar, Melichar a Baltazár, aby malému Dieťaťu odovzdali svoje dary: zlato, kadidlo a myrhu. Po poklone nasledoval krátky koncert vokálneho zoskupenia Sklo.

Historický prvý sprievod sa v duchu prastarej tradície uskutočnil 6. januára 2019 ulicami Starého mesta Bratislavy. Bratislava sa tak pripojila k ďalším európskym krajinám (ako napr. Poľsko, Česko a Taliansko), v ktorých si pripomínajú putovanie mudrcov za svetlom do Betlehema.

Koledníkov zo Spišskej diecézy v Tvrdošíne požehnal a vyslal biskup František Trstenský. Šimon Veselý, 2023.

Trojkráľový sprievod

V sobotu 6. januára 2024 sa uskutočnil už štvrtý ročník Trojkráľového sprievodu v Bratislave. Program otvorili

V dôsledku nepriaznivého počasia sa podujatie konalo na Hlavnom námestí, ktoré predstavovalo Betlehem. Barbora Jančárová, 2024.

Koledovanie u prezidentky

Prezidentka Zuzana Čaputová prijala v stredu 10. januára 2024 koledníkov Dobrej noviny. Tisíce detí z celého Slovenska reprezentovali koledníci z Veľkých Levár (Bratislavská arcidiecéza), Vranova nad Topľou – Čemerného (Prešovská archieparchia) a Višňového (Žilinská diecéza). V príhovore sa Daniel Fiala, riaditeľ Dobrej noviny, prezidentke poďakoval za vrelé prijatia počas jej pôsobenia v úrade hlavy štátu, za slová povzbudení pre celé eRko, za ocenenie zakladateľa hnutia Evžena Valoviča aj za všetko dobré, čo pre Slovensko za uplynulé roky vykonal.

RICHARD KAYAGA GONZA

(kňaz, riaditeľ partnerskej organizácie CRC v Ugande)

Dobrá novina je o obetavých ľuďoch zo Slovenska, ktorí podporujú núdzných v Ugande. Veľmi si vážim, že aj počas chladnej zimy roznášate dobrú zvesť a nádej tým, ktorí sú neraz sami v beznádeji. Sme veľmi vďační eRku a koledníkom Dobrej noviny za ich nezištnú obetavosť a kreativitu, ktorú prejavujú už 30 rokov.

Koledníci prišli do Prezidentského paláca vinšovať prvýkrát 5. januára 2000. Prezidentovi Rudolfovi Schusterovi koledovali skupinky zo Sabinova, Malatinej, Zvolena, Bojne, Kmetova a rakúskeho Parndorfu. Odvtedy prichádzali koledníci do Prezidentského paláca každý rok okrem prestávky v roku 2021 a priniesli radostnú zvesť spolu štyrom prezidentom.

Koedníci prezidentke zaspievali a zavinšovali vo svojich nárečiach. Kancelária prezidenta SR, 2024.

Koedovanie u apoštolského nuncia

Koedníkov Dobrej noviny prijal aj apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Nicola Girasoli v priestoroch Apoštolskej nunciatúry v Bratislave 9. januára 2024. Koednícka skupinka z Veľkého Bielu vystúpila so svojimi koedami a vinšami a priniesla tak radosť a svetlo aj zástupcovi Svätého Otca na Slovensku.

Apoštolský nuncius Mons. Henryk Józef Nowacki prijal ako prvý nuncius na Slovensku koedníkov Dobrej noviny 30. decembra 2003. Koedníci z Horných Obdokoviec mu okrem iného zaspievali aj poľskú koedu.

Nuncius veľmi ocenil koednícku akciu a dielo Dobrej noviny a prosil koedníkov, aby aj naďalej pokračovali a prinášali svetlo ľuďom na Slovensku aj v Južnom Sudáne.

Koedovanie v Ríme

Na prelome rokov 2023/2024 vyrazila skupinka koedníkov z Podkoníc z okolia Banskej Bystrice do Večného mesta. Zúčastnili sa aj na novoročnej svätej omši v Bazilike svätého Petra spolu s koedníkmi z Nemecka, Rakúska, Švajčiarska, Talianska a Maďarska.

Prví koedníci v Ríme boli zo Zákopčia na Kysuciach a navštívili Večné mesto na prelome rokov 2016 a 2017. Tradíciu stretnutia koedníkov z európskych krajín na novoročnej svätej omši v Bazilike svätého Petra začal pápež Benedikt XVI. na prelome rokov 2008 a 2009.

Počas štyroch dní koedovali koedníci našim krajanom v Ríme a Vatikáne a priniesli im kúsok Slovenska cez svoj koednícky program sprevádzaný hrou na heligónke a fujare.

SR. MARY KILLEENOVÁ

(riaditeľka partnerskej organizácie MPC v Keni a prvého afrického projektu, ktorý Dobrá novina podporila)

Blahoželám Dobrej novine k 30 rokom a ďakujem za dlhoročnú spoluprácu s našou organizáciou Mukuru Promotion Centre. Spoločne sme vybudovali organizáciu, ktorá dokáže pomáhať deťom na ulici a deťom so špeciálnymi potrebami. Pri pohľade na deti, ktoré nerozprávali ani nechodili, a dnes to už dokážu, si na vás spomíname s veľkou vďačnosťou. Sme hrdí na všetko, čo sme spoločne dosiahli. Vyprosujeme vám Božie požehnanie a úspech vo všetkom, čo robíte. V srdciach nosíme všetkých koedníkov na Slovensku. Ešte dnes si živo spomínam na naše prvé stretnutie s eRkom a vašimi dobrovoľníkmi pred 30 rokmi. Bol to jeden z najúžasnejších zážitkov môjho života.

Koledníci z farnosti Levice – Rybníky.

Koledníci z filiálky Malý Slavín (farnosť Kežmarok).

Po koledníckych cestičkách

Text: Miroslava SELECKÁ

Snímky: Dobrá novina, 2023, 2024

Ďakujeme všetkým deťom, koledníkom a animátorom za radostné koledovanie a úsilie rozžiariť ľudské srdcia i príbytky rodín svetlom vianočnej nádeje. Vďaka patrí tiež rodičom, kňazom a biskupom za ich podporu v našich farnostiach a v neposlednom rade všetkým darcom za veľkú štedrosť a prejav solidarity s ľuďmi v krajinách východnej Afriky. Prečítajte si niekoľko svedectiev z koledovania v 29. ročníku Dobrej noviny.

SUCHÁ NAD PARNOU

Tmavská arcidiecéza

Veľmi sa tešíme, že sme mohli byť súčasťou tohto projektu a priniesť svetlo vianočnej radosti do mnohých domácností. Do koledovania sme sa zapojili ako celé rodiny spolu s našimi deťmi. Dostali sme tak možnosť viac sa navzájom spoznať a vytvoriť jednu farskú rodinu. Tešili sme sa nielen my, ale aj ľudia, ktorých sme navštívili. V každej domácnosti nás prijali s veľkou radosťou a vďačnosťou. Ďakujeme Pánu Bohu, že sme sa mohli zúčastniť a dať k dispozícii svoje ruky a srdce pre ľudí, ktorí to potrebujú :).

Koledníci z Valaskej Dubovej

DRIENICA

Prešovská archieparchia

Naši dobronovinoví koledníci z farnosti Drienica svojimi koledami, vinšmi a betlehemskou hrou urobili radosť podľa ich vlastných slov hneď trikrát: sebe, keď na spoločných stretnutiach pri príprave a nácviku koledovania zažili radosť zo spoločenstva, ľuďom, ktorým ohlásili radostnú zvesť o narodení Spasiteľa a Juhosudáncom,

Koledníci zo Spišského Štiavniku.

ktorým prostredníctvom Dobrej noviny prinesú svetlo elektrickej energie. Tá je pre nás samozrejmosťou a neoddeliteľnou súčasťou, no pre nich ešte stále ťažko dosiahnuteľným luxusom.

Vyčarili úsmev i nejednu slzičku radosti na tvárach ľudí. Starší sa vrátili v spomienkach do detských čias, mladší sa potešili nepretržitej tradícii koledovania a malí s otvorenými očkami, ústočkami a zatajeným dychom pozerali na spievajúcich a rozžiarených koledníkov.

Nech sme jeden pre druhého svetlom nielen počas Vianoc, ale aj počas dní celého nového roka. „Christos raždajetsja!“

TRNAVÁ HORA

Banskobystrická diecéza

Tento rok sa pridalo toľko detí, až sme mali problém zmestiť sa v niektorých domácnostiach. :) To prekvapilo nás aj domácich. O to bol celý tento rok živší a veselší. Vďaka tomu sme mohli navštíviť ľudí, u ktorých sme nikdy neboli a vidieť, že si uvedomili silu Božieho diela, bolo krásne. Každý rok sa tešíme z toho, čo Otec koná.

HORNÉ OBDOKOVCE

Nitrianska diecéza

Vo farnosti máme od júla nového pána farára, ktorý nás veľmi podporil a pomohol motivovať deti ku koledovaniu. Mali sme aj vlastnú vysielacu omšu, bola súčasťou rorátnej omše, takže sme si všetci privstali :). Verím, že deti aj dospelí mali nezabudnuteľný zážitok zo svätej omše pri sviečkach. Koledovalo sa 26. 12., počasie nám vyšlo na výbornú. Bez zrážok, teplota vzduchu primeraná, nálada výborná, všetko vyšlo :). V jednej koledníckej skupine sme mali aj hudobné nástroje, tak verím, že všetky navštívené rodiny mali tiež skvelý zážitok.

Koledníci boli na konci unavení, ale napriek tomu spokojní a šťastní. Veríme, že zbierkou prenesieme trošku šťastia aj do Južného Sudánu.

SEDLICE

Košická arcidiecéza

Koledovanie u nás aj tento rok prebehlo úplne super. Bolo pre nás prekvapujúce, ale o to viac potešujúce, že koledníkov v našej farnosti prijalo do svojich domácností o polovicu viac rodín, ako bolo zvykom predošlé roky. Radostnú zvesť o narodení Ježiška sme zvládli ohlásiť všetkým rodinám.

ZUZANA HALLOVÁ

(dlhoročná členka eRka a bývalá členka Komisie Dobrej noviny)

Vďaka Dobrej novine som mala a mám možnosť zažívať, aká veľká zmena sa dá dosiahnuť malým skutkom lásky. Samotná pomoc by neznamenal nič, ak by nebola postavená na kvalitnej spolupráci a vzťahoch. A tiež ako veľmi dôležité je komunikovať s úctou, dôstojne a pravdivo o ľuďoch a projektoch a neponižovať ich za účelom vyššieho zisku či vyvolania ľútosti. Do ďalších rokov Dobrej noviny prajem, aby dokázala aj naďalej ľudí na Slovensku spájať.

Spoznajte koledníkov z plagátu

Text: Miroslava SELECKÁ

Snímky: Anton Frič, 2024; Erika Klúčiková, 2023

Tvárami 30. ročníka Dobrej noviny sa stali koledníci z oravskej obce Horná Lehota a my sa spolu pozrieme, ako sa pripravujú na Vianoce a koledovanie. Počas tohtoročných sviatkov je to už dlhých 28 rokov, čo sa v tejto obci zapájajú do koledníckej akcie. O Dobrej novine sme sa rozprávali so súčasnou zodpovednou osobou Erikou Klúčikovou (27), koledníčkou Olíviou Harezničkovou (11) a mamou Martou Dubovskou (40), ktorá v minulosti koledovanie v obci organizovala.

Horná Lehota je filiálkou farnosti Sedliacka Dubová. Je to malá dedina (530 obyvateľov), ktorá sa nachádza na dolnej Orave. Je známa druhým najväčším kostolom na Orave, plavbami plťou popod Oravský hrad, peknými výhľadmi na okolité pohoria a šikovnými ľuďmi. Dobrá novina sa stala v Hornej Lehotě súčasťou Vianoc a ako povedala Erika, získala si priazeň mnohých ľudí: „Pravidelne na ňu prispievajú dokonca aj tí, ktorí nechodievajú do kostola. V Hornej Lehotě sa za 25 rokov prestriedala generácia koledníkov, z ktorých sa stali rodičia a teraz vedú svoje deti k tejto neziskovej činnosti. Je to znak, že Dobrú novinu považujú za prospešnú a formujúcu aktivitu.“

Pre rodinu koledníčky Olívie sa stalo víťanie koledníkov počas Vianoc tradíciou: „Starká, mama aj zvyšok našej rodiny

sa vždy tešia na ich príchod a sú pripravení prispieť. Ja koledujem v Hornej Lehotě od svojich 5 rokov spolu s mojím bratom Matejom a našimi kamarátmi z dediny. Do tejto akcie nás zapojili sestry Klúčikové. Začínali sme pri starších deťoch ako malí vinšovníci. V posledných rokoch obohacujeme vinšovanie spevom a doprovodom na heligónkach a to je ešte krajšie a veselšie.“

ONDREJ KANDRÁČ

(spevák a hudobník)

Moja babka mala vyšívaný obris, na ktorom bolo napísané: S dobrými priateľmi sú starosti polovičné a radosti dvojnásobné. Nech aj naďalej prináša Dobrá novina dobré noviny všade tam, kde ich naši bratia a sestry potrebujú.

Ako vníma koledovanie Marta? „Je to veľmi pekná myšlienka, ktorá sa mi spája predovšetkým s detstvom, kedy bolo zvykom chodiť koledovať po celej dedine – od domu k domu. Práve Dobrá novina opäť naštartovala pekný vianočný zvyk. Navyše s úžasnou myšlienkou – pomôcť deťom v chudobných krajinách,“ objasňuje bývalá organizátorka koledovania, do ktorého sa zapojila hneď od začiatku Dobrej noviny aj so svojimi sestrami. Vyskúšala si službu koledníčky, sprevádzajúcej osoby aj zodpovednej osoby.

Koledníci Hornej Lehoty s animátorkami Erikou (vpravo) a Ivetou (vľavo) Klúčikovými so spišským biskupom Františkom Trstenským.

V súčasnosti sa zapája povzbudzovaním svojich detí do koledovania a prijímaním koledníkov.

Erika má na starosti koledovanie už 12 rokov, preto dokáže jasne pomenovať, čo si najviac na tejto koledníckej akcii cení: „Dobrá novina je jeden z mojich najobľúbenejších neziskových projektov. Zapájam sa do nej aj spolu s mojimi súrodencami od predškolského veku. Keď sa pre našu filiálku hľadala nová zodpovedná osoba, bolo pre mňa prirodzené zobrať si to na starosť. Páči sa mi, že deti pri koledovaní získavajú okrem sociálneho cítenia a chápania kontextu efektívnej pomoci chudobným aj skúsenosti s vystupovaním, spoluprácou či zodpovednosťou, čo neskôr v živote ocenia.“

Na koledovanie sa malí koledníci pripravujú už počas roka a plánujú, ktoré koledy budú hrať a spievať. Ďalej Erika hodnotí posledné obdobie: „Som rada, že z roka na rok pribúdajú noví koledníci. Rastie u nás silná generácia spevákov a muzikantov. Posledné roky sme mali – kvôli pandémie či iným ochoreniam – kolednícke pásma Dobrej noviny v kostole pred začiatkom svätej omše na 1. sviatok vianočný. Predtým prebiehalo koledovanie tradične – z domu do domu.“

Koledníčke Olívii sa na koledovaní najviac páči šírenie radostnej zvesti o narodení malého Ježiška a takto opisuje svoje kolednícke zážitky: „Je to radostné obdobie. Navštevujeme rodiny, kde nás vždy milo privítajú. Ľudia sú v tomto období oveľa radostnejší, dobrosrdečnejší, pretože sa tešia z narodenia nášho Pána. Keď nemôžeme navštevovať rodiny v ich domoch, tak koledujeme v kostole pre všetkých ľudí naraz a to je tiež krásne. Minulý rok sme vystúpili s Dobrou novinou pred naším otcom biskupom Františkom na svätej omši v Tvrdošíne. To bol pre nás všetkých najväčší a zatiaľ najkrajší zážitok s Dobrou novinou.“

Olívia sa pri koledovaní zapája aj hrou na heligónke hlavne preto, aby sa táto krásna myšlienka pomoci chudobným deťom dostala k čo najviac ľuďom. „Máme veľkú radosť, keď vieme, že nami vyzbierané peniaze pomôžu deťom, ktoré to naozaj potrebujú,“ dodáva.

Podľa Marty je Dobrá novina aj výchovný projekt. „Naučí deti, že svoj voľný čas môžu využiť zmysluplne. Môžu pomôcť deťom, ktoré nemali to šťastie narodiť sa v krajine s dostatkom jedla, pitnej vody, prístupom k vzdelaniu a zdravotníctvu. Učí ich to sociálnemu cíteniu a obete, keďže tomu venujú veľa času, premrznutých hodín v kostole a koledovaním,“ vysvetľuje sociálny a formačný aspekt koledovania spojeného s verejnou zbierkou a dodáva: „Vnímam to aj tak, že sa deti učia vystupovať, spievať a spolupracovať. V neposlednom rade majú krásny zážitok a dobrý pocit, že na Vianoce mohli urobiť dobrú vec. Dnes ako dospelý, pracujúci človek už mám možnosť prispieť aj finančne. Ako dieťa som to vnímala tak, že môžem prispieť aspoň tým, že budem koledovať a pomôžem vyzbierať čo najväčšiu sumu.“

DANKA KUDRYOVÁ

(zodpovedná osoba Dobrej noviny v Nitrici)

Dobrá novina smerovala, naplňovala a stále obohacuje môj život, a to už od 1. ročníka. Stala sa súčasťou mojich Vianoc od čias mladšej vysokoškolsáčky cez obdobie manželstva, rodičovstva a dnes aj mamy ďalších koledníkov, ktorí preberajú službu. Už 30 rokov je sviatok sv. Štefana v mojom živote aj živote našej rodiny spojený s koledovaním. Dobrej novine želim, aby nikdy neochablo nasadenie a úsilie koledníkov v pomoci kamarátom v Afrike a aby aj naďalej zostala tvorivá v láske.

Dobrá novina prináša ovocie už 30 rokov

Text: Jozef MAGDA

Snímky: Dobrá novina

Zakladateľ a prvý riaditeľ Dobrej noviny Marián Čaučík, v eRku známy ako Maroš, nám v rozhovore priblížil začiatky koledníckej akcie Dobrá novina aj to, aké ovocie toto dielo za 30 rokov prinieslo.

Maroš, ako si spomínaš na začiatky Dobrej noviny?

Koledovanie malo u nás dlhú tradíciu, ale skoro vymizlo počas komunistického režimu, keď bolo potláčané všetko, čo súviselo s náboženstvom. Inšpiráciou pre obnovenie tradície koledovania boli pre nás chlapci a dievčatá v Rakúsku, ktorí kolednícku Trojkráľovú akciu s dobročinným účelom pomoci rozvojovým krajinám organizovali vtedy už asi 40 rokov. Naši rakúski priatelia boli ochotní zdieľať s nami svoje know-how, kontakty a pomôcť nám aj finančne. V roku 1995 sme sa rozhodli niečo podobné skúsiť aj u nás. Povzbudili nás k tomu aj biskupi, zvlášť otec kardinál Ján Chryzostom Korec a predseda KBS Rudolf Baláž, ktorý nám povedal, nech do toho ideme a urobíme to radšej v menšom, ale dobre. Akciu sme nazvali Dobrá novina.

Mali ste obavy, ako príjmu ľudia túto formu koledovania a zároveň finančnú zbierku pre ľudí v Afrike?

Boli sme si takmer istí, že obnovenie tradície koledovania ľudia uvítajú. Horšie to bolo s finančnou zbierkou. Mentalita ľudí po páde komunizmu bola, že sme chudobní a treba pomáhať nám na Slovensku. Rozbehnúť zbierku pre Afriku bolo vtedy niečo nemysliteľné, ale povedali sme si, že

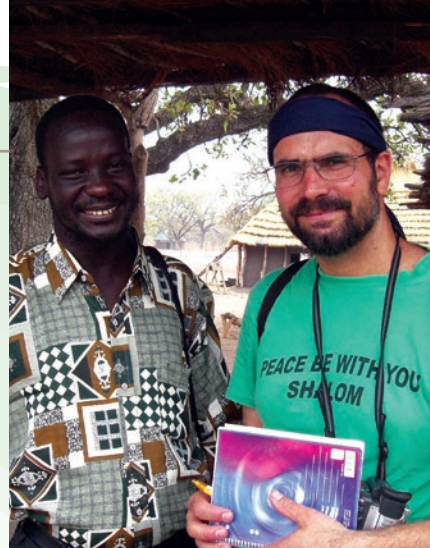
skúsime a myšlienka sa ujala. Už na prvé Vianoce sme vyzbierali 1 123 718,70 slovenských korún (v prepočte v tom čase asi 26-tisíc eur). Bola to pre nás neskutočne vysoká suma, vďaka ktorej sme podporili stavbu tried školy pre deti zo slumov v Nairobi. V prvom roku sme dostali len pozitívne a nadšené odozvy, tak sme v Dobrej novine s radosťou pokračovali ďalej.

Ako vyzerala práca s deťmi a mládežou na Slovensku v čase, keď vzniklo eRko a keď ste s koledovaním ešte len začínali?

Začínali sme veľmi jednoducho, čo sa týka materiálneho zabezpečenia, a tiež

Prezident Andrej Kiska sa stretá so sestrou Mary Killeenovou na mieste prvého projektu, ktorý Dobrá novina podporila. Koledníkom sa dostalo za ich službu veľkého uznania.

Marián Čaučík počas projektovej cesty po Sudáne v roku 2006. O päť rokov neskôr sa Južný Sudán osamostatnil a stal sa tak najmladšou krajinou na svete.

tam bolo veľa nadšenia a dobrovoľníckej činnosti. Dnes je práca eRka rovnako postavená na dobrovoľníckej činnosti, no jej podpora funguje na profesionálnej úrovni. Cieľ je stále rovnaký – formovať deti na zrelé osobnosti. Hlavným dôvodom, prečo sme sa rozhodli rozbehnúť Dobrú novinu, bolo, aby sa deti dozvedeli o živote svojich rovesníkov v afrických krajinách a aby pre nich mohli niečo konkrétne urobiť.

Kolednícka akcia je v slovenských farnostiach prítomná už 30 rokov. V čom vidíš najväčšie ovocie Dobrej noviny?

Pre deti a mladých je to dôležitý program vzdelávania a výchovy k solidarite, ktorá prekračuje hranice Slovenska. Prebieha komunitne, prepája deti, mladých, ich rodičov a starých rodičov, ktorých koledníci navštevujú. Je to akcia farnosti s podporou miestnych duchovných i diecéznych biskupov. V mnohých farnostiach si už Vianoce bez Dobrej noviny nevedia ani predstaviť.

Spomenieš si na ľudí alebo organizácie a inštitúcie, s ktorými sa ti dobre spolupracovalo a vďaka ktorým ste mohli dobré nápady zrealizovať?

Som vďačný, že som mohol byť na čele eRka a Dobrej noviny v takom výnimočnom čase. Pomáhali sme otvoriť dvere novej spolupráce a aj vďaka našej práci sa Keňa a ďalšie krajiny dostali na zoznam partnerov MZV a prijímateľov oficiálnej rozvojovej pomoci Slovenskej republiky. Začiatky boli síce náročné, ale postupne sme sa stretávali s väčším porozumením a ocenením. Priekopníkom rozvojovej spolupráce na strane ministerstva bol diplomat Peter Hulényi a veľmi dobre sa mi spolupracovalo s mnohými kolegami z mimovládneho sektora, s ktorými sme založili Platformu mimovládnych rozvojových organizácií (dnes Ambrela). Nezabudnem, ako sme po prvom ročníku Dobrej noviny pozvali na Slovensko írsku rehoľnú sestru Mary Killeenovú, ktorá sa tu stretla s profesorom Vladimírom Krčmárom a inšpirovala ho pre desiatky humanitárnych a rozvojových projektov na africkom kontinente. Vďaka Trnavskej univerzite a neskôr Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety získali skúsenosti v rozvojových krajinách stovky slovenských zdravotníkov.

Marián Čaučík s biskupom katolíckej eparchie v Adigrate Abunem Tesfaselassie Medhinom, ktorý na naše pozvanie navštívil Slovensko v decembri 2017.

Vo februári 2017 absolvoval prezident Andrej Kiska s delegáciou svoju historicky prvú návštevu Kene. Ako si na to spomínaš?

Bol to pre mňa jedinečný zážitok, keď som sa s pánom prezidentom a celou delegáciou po 22 rokoch ocitol na mieste prvého projektu s jeho prvou riaditeľkou, sestrou Mary Killeenovou a profesorom Vladimírom Krčmárom. Ovocie našej práce ocenil prezident pred slovenskými aj kenskými médiami. Vnímal som, že tu zastupujem všetkých, ktorí sa zapojili do Dobrej noviny.

O rok neskôr si si z rúk prezidenta prevzal štátne vyznamenanie Pribinov kríž II. triedy za mimoriadne zásluhy o sociálny rozvoj Slovenskej republiky. Čo to pre teba znamenalo?

Bolo to pre mňa výnimočné ocenenie našej spoločnej dlhoročnej práce. Zároveň povzbudenie pre všetkých, ktorí sa zapájajú do aktivít pre spoločné dobro na občianskej aj cirkevnej úrovni.

Na ktorých koledníkov si rád spomínaš?

Na všetkých, ktorých som osobne stretol a spoznal. Vždy sa poteším, keď sa mi prihovoria ľudia s tým, že niekedy boli koledníci Dobrej noviny. Obzvlášť si rád spomínam na pána Waltera Malíka, ktorý spolu s pani Máriou Havlovou a ďalšími dobrovoľníkmi z Kútov dlhé roky už ako seniori obetavo koledovali, a tak dali príklad mladej generácii. S nadšením sa zapájal do aktivít farnosti a koledoval aj po svojej sedemdesiatke.

Spomenieš si na nejakú úsmevnú situáciu zo samotného koledovania, ktorá ti utkvela v pamäti?

Raz som sprevádzal koledníkov pri návšteve domácnosti, kde mali veľké akvárium plné pekných rybičiek. To malo za následok, že väčšina detí kolednícky program predniesla otočená nie k domácom, ale k akváriu.

Na ktorý z podporených projektov si rád spomínaš?

Mnohé projekty mi prirástli k srdcu. Avšak asi najviac som sa cítil oslovený tam, kde boli podmienky najťažšie. Pre mňa to boli misie v Mapuordite a Marial Lou v Južnom Sudáne, ktorý som navštívil viackrát ešte počas občianskej vojny. Rád som sa tam vracal k ľuďom, ktorí žili vo veľmi jednoduchých podmienkach a veľmi si vážili pomoc a to, že na nich niekto myslí.

Maroš, ďakujem pekne za rozhovor. Chcel by si na záver niečo odkázať našim koledníkom?

Ďakujem vám za vaše neustále angažovanie sa pre Dobrú novinu a pre ľudí, ktorí potrebujú vašu pomoc. Nebojte sa hľadať nové cesty, ako osloviť ľudí a ísť aj novou a nevychodenou cestou, ak to cítite vo svojom srdci. Nech vás Pán Boh požehnáva a odmení vašu ochotu!

Walterovi Malíkovi ako chudobnému dieťaťu po Druhej svetovej vojne pomohli dobrí ľudia. Dobrú novinu vnímal ako príležitosť pomôcť ďalším ľuďom, ktorí to potrebujú.

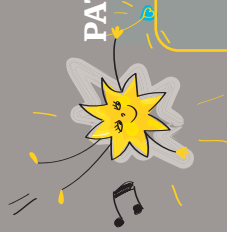
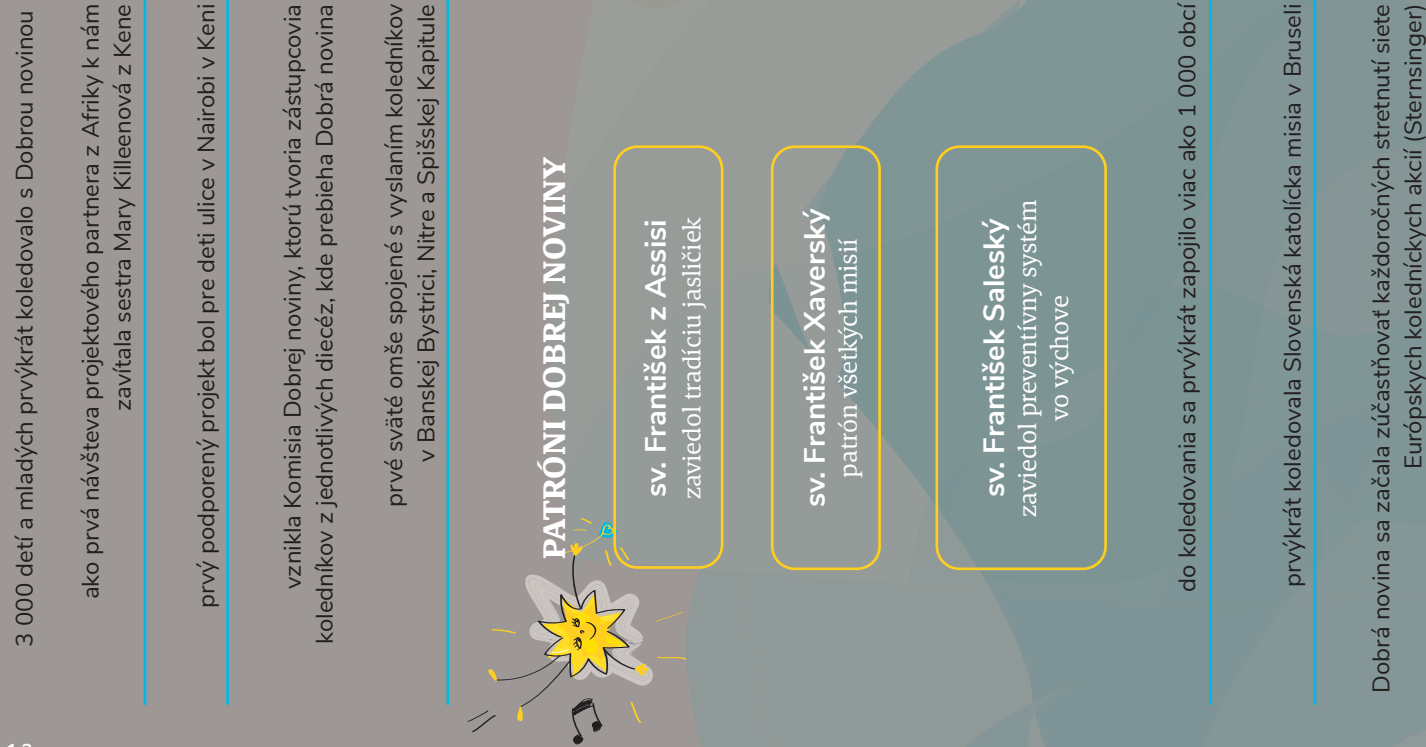

PEŤO A ZUZKA LIŠKOVÍ

(rodičia koledníkov z farnosti Podbiel)

Nech Pán Boh požehnáva toto dielo. Nech koledníci aj podporovatelia Dobrej noviny majú otvorené srdce a štedré dlane.

VÝZNAMNÉ OKAMIHY V HISTÓRII DOBREJ NOVINY

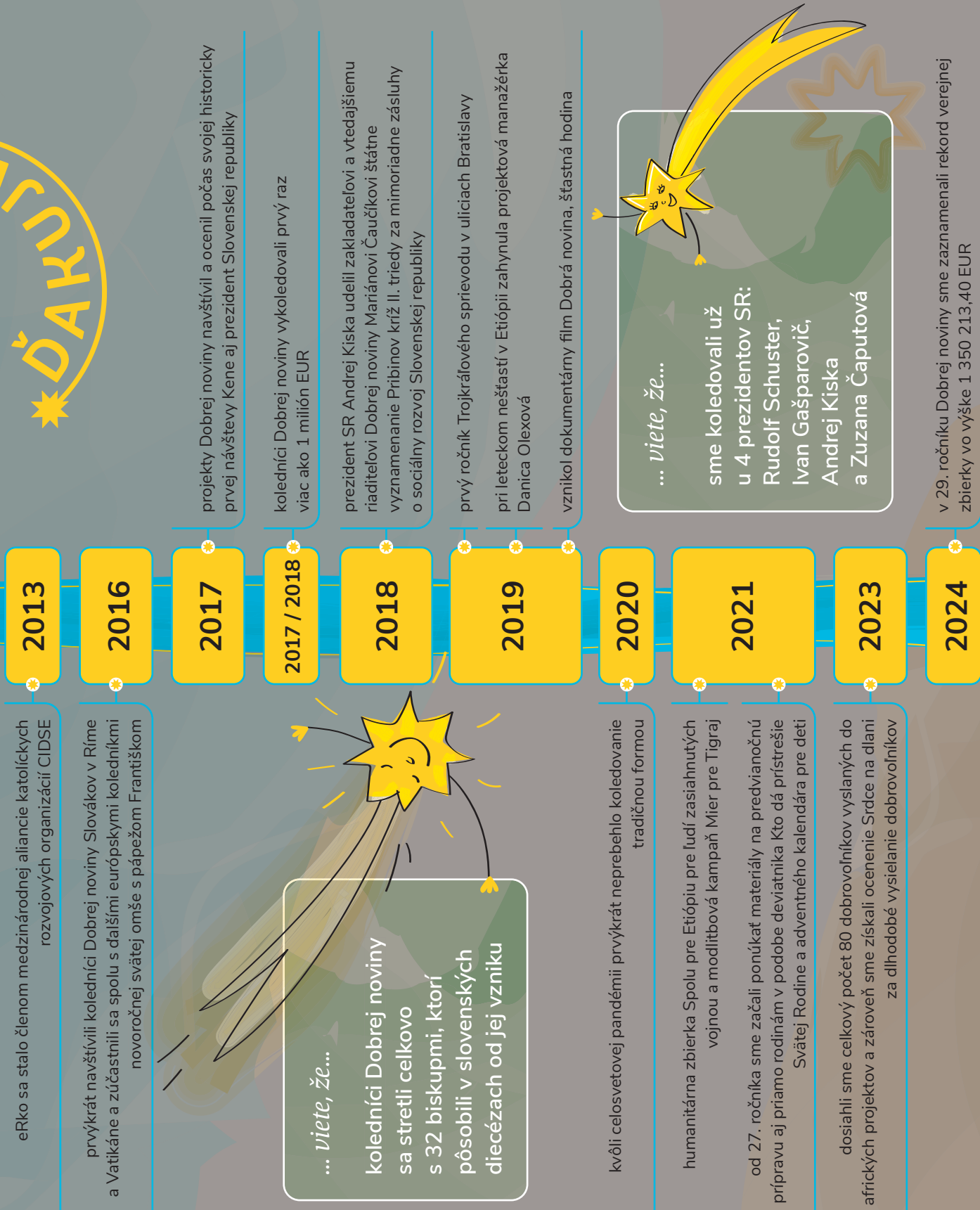

PATRÓNI DOBREJ NOVINY

sv. František z Assisi
zaviedol tradíciu jasičiek

sv. František Xavorský
patrón všetkých misií

sv. František Saleský
zaviedol preventívny systém vo výchove

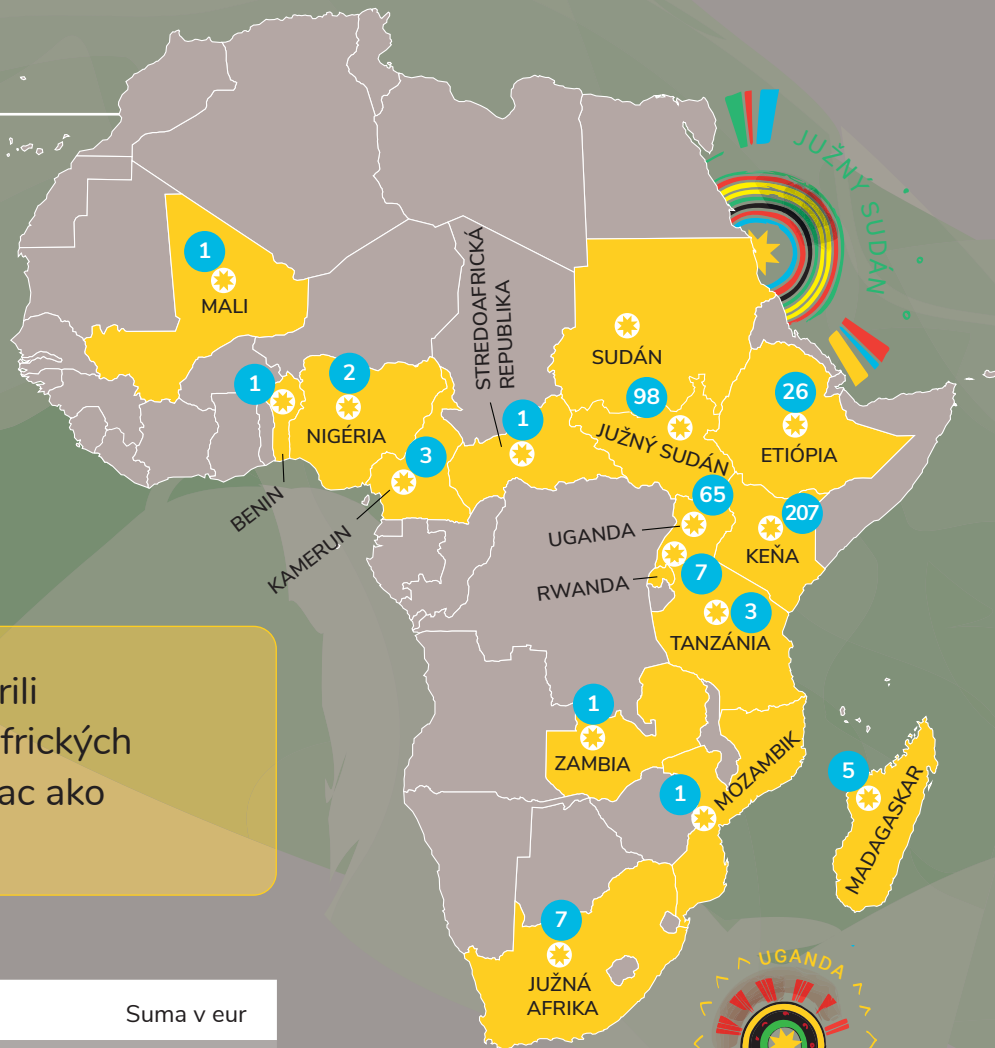
... viete, že...
 koledníci Dobrej noviny sa stretli celkovo s 32 biskupmi, ktorí pôsobili v slovenských diecézách od jej vzniku

... viete, že...
 sme koledovali už u 4 prezidentov SR: Rudolf Schuster, Ivan Gašparovič, Andrej Kiska a Zuzana Čaputová

Sumárne čísla a štatistiky

Doposiaľ sme podporili
428 projektov v **16** afrických
krajinách vo výške viac ako
16 mil. EUR.

Spolu sme za 29 ročníkov Dobrej noviny
vykoledovali sumu 19 667 706,38 EUR.

Dobrá novina od svojho začiatku podporuje
Pápežské misijné diela na Slovensku a viacerých
misionárov zo Slovenska podporila počas
ich pôsobenia v Afrike: Vlastimil Chovanec,
Jozef Humeňanský, Peter Majerník, Patrik
Masseo Golha, Miroslav Spišiak, Marián Kašaj,
Sr. Františka Olexová, Sr. Stellamaris Tóthová,
Sr. Katarína Pavelová a i.

Dobrá novina vyslala už 81 dobrovoľníkov
na rozvojové projekty v rámci programu
Dobrovoľníci pre Afriku.

	Kategória projektov	Suma v eur
	Humanitárna pomoc	411 957,50
	Prístup k pitnej vode	996 093,55
	Sociálna inklúzia	4 993 012,36
	Vzdelávanie a praktické zručnosti	3 883 785,44
	Zabezpečenie obživy	1 401 078,63
	Zdravotná starostlivosť	3 702 508,07
	Ostatné	897 950,44
	SPOLU (ku 4. 7. 2024)	16 286 385,99

Ďakujeme za vašu podporu v 29. ročníku

Prehľad výsledkov 29. ročníka koledníckej akcie Dobrá novina 2023/2024

Diecéza	Obce	Farnosti	Navštívené rodiny	Deti	Sprevádzajúce osoby	Skupinky	Vykoledovaná suma (eur)
Banskobystrická diecéza	94	65	2 404	1 158	266	131	93 775,68
Bratislavská arcidiecéza	64	63	2 225	1 217	334	147	104 041,55
Bratislavská eparchia	1	1	2	6	2	1	303,00
Košická arcidiecéza	204	116	12 106	3 232	724	470	238 489,33
Košická eparchia	20	17	459	299	94	34	12 879,10
Nitrianska diecéza	233	123	6 037	2 770	629	346	229 258,46
Prešovská archieparchia	51	41	2 194	657	114	80	34 604,04
Rožňavská diecéza	36	25	416	343	70	34	25 728,90
Spišská diecéza	145	102	9 853	2 764	565	324	222 616,14
Trnavská arcidiecéza	72	53	2 124	828	220	104	81 814,96
Žilinská diecéza	139	79	9 511	2 045	498	283	236 522,34
SKM Brusel	-	-	-	-	-	-	3 426,00
SKM Luxemburg	2	2	1	18	-	1	2 467,00
SPOLU	1 061	687	47 332	15 337	3 516	1 955	1 285 926,50
18 853 koledníkov							
Individuálni darcovia							64 286,90
Celkový výsledok zbierky k 31. marcu 2024							1 350 213,40
Individuálne dary od 1. 4. do 6. 9. 2023 (pred oficiálnym zapísaním zbierky Dobrá novina 29. ročník)							9 209,33

Predchádzajúci ročník Dobrej noviny zaznamenal historicky najvyšší výsledok verejnej zbierky, ktorá dosiahla sumu 1 350 213,40 EUR. Dobrá novina prebiehala vo viac ako tisíc obciach a mestách po celom Slovensku. 18 853 koledníkov navštívilo počas vianočných sviatkov až 47-tisíc rodín.

Výnos zbierky 29. ročníka je postupne rozdelený na podporu približne 30 rozvojových a humanitárnych projektov vo východnej Afrike vrátane dlhoročnej spolupráce s Pápežskými misijnými dielami na Slovensku. Menšia časť výnosu zbierky je použitá na organizovanie ďalšieho ročníka Dobrej noviny vrátane prevádzkových nákladov, na organizáciu zbierky, vzdelávacích

podujatí a prípravu materiálov pre kolednícke stretnutia a farnosti. O finančnej podpore afrických projektov i rozpočte na organizáciu Dobrej noviny rozhoduje Komisia Dobrej noviny, ktorej členovia z jednotlivých diecéz a eparchií sa stretávajú trikrát ročne.

Ďakujeme všetkým, ktorí umožňujú, aby hviezdy nádeje zažiarili mnohým ľuďom na Slovensku i v Afrike.

Dobrá novinu môžete podporiť načítaním QR kódu v mobilnej aplikácii svojej banky.

ĎAKUJEME!

JÁN BITTŠANSKÝ

(kňaz, Apoštolská nunciatura na Slovensku)

Dobrá novina je pre mňa už tradičná celoslovenská dobročinná akcia, ktorá originálnym spôsobom spája rôznych ľudí, malých i veľkých, koledníkov a farníkov, ktorí ich prijímajú do svojich domov. Vianočné obdobie tomu dáva určité čaro a zároveň pomáha ľuďom viac sa otvoriť pre potreby druhých. Zúčastnení tak môžu každoročne vytvoriť pekné spoločenstvo, v ktorom každý podľa svojich darov a schopností pomáha ľuďom v Afrike v ich konkrétnych potrebách.

Čo je nové vo východnej Afrike

Text: Jozef MAGDA

Snímky: Dobrá novina, 2023 a 2024; CURE, 2024

Prinášame najnovšie správy z navštívených projektov i stretnutí s ľuďmi, pre ktorých ste sa slovami minuloročného motta stali svetlom aj vy. Vďaka vášmu prejavu solidarity im môžeme aj tento rok spoločne začnúť hviezdy nádeje.

Tento rok navštívil tím Dobrej noviny partnerov v Keni, Ugande a z hľadiska bezpečnosti dlhšie nedostupnú Etiópiu a Južný Sudán. Aktuálne podporujeme viac ako 30 projektov, ktorých cieľom je napríklad zabezpečiť prístup k pitnej vode, vzdelávať mládež a mladé matky či poskytnúť zdravotnú starostlivosť pre zraniteľné skupiny obyvateľstva.

Operácie, ktoré zachraňujú životy

Helene sa 8. septembra 2023 predčasne narodili trojičky. Jedno z nich, žiaľ, po dvoch dňoch zomrelo. Malá Zuzka a jej brat Destiny sa mali spočiatku dobre a pekne rástli. Keď si rodičia po niekoľkých týždňoch všimli neprirodzené sa zväčšujúcu hlavu malej Zuzky, ihneď spoznali. Vďaka finančnej podpore priateľov sa 2. decembra dostali do detskej nemocnice CURE v Mbale na východe Ugandy. Po úvodných vyšetreniach sa podozrenie na hydrocefalus potvrdilo a lekári ihneď začali s liečbou. O dva týždne neskôr podstúpila malá bojovníčka operáciu. Tá dopadla úspešne a už o dva dni sa mohla Helena s oboma deťmi vrátiť domov k manželovi. V januári tohto roka prišli na pooperačné vyšetrenia. Lekári Zuzku prezreli a zdá sa, že všetko je v najlepšom poriadku. Ročne prispieva Dobrá novina na pokrytie nákladov na operácie celkovo 45 deťmi.

Helena s malou Zuzkou tesne pred operáciou. Obavy starostlivej mamy čoskoro vystriedala radosť z úspešnej operácie.

Pozrite, čo všetko dokážu

Dom prozreteľnosti pod vedením Malých sestier sv. Františka zlepšuje život detí so špeciálnymi potrebami. Počas uplynulých šiestich mesiacov navštívili zamestnanci centra 16 obcí. Vyšetřili 106 deťmi a 30 z nich pozvali do programu intenzívnej starostlivosti. Rodičia s nimi prídu priamo do centra v mestečku Nkokonjeru, kde s nimi individuálne precvičujú fyzioterapeut a pracovný terapeut. Rodičia pod ich vedením spoznávajú aktuálny stav svojho dieťaťa a naučia sa konkrétne cviky, s ktorými budú pokračovať aj po návrate domov.

Fyzioterapeut George Wafula cvičí so 6-ročnou Ester. Po mozgovej obrne potrebuje posilniť krčné svalstvo. Keď zosilnie, podrobí sa nevyhnutnej operácii rúk a nôh.

Učíme sa celý život

Kultúrne výskumné centrum Diecézy Jinja sa venuje poznávaniu, ochrane a šíreniu kultúry národa Basoga v Ugande. Je prvou inštitúciou Katolíckej cirkvi tohto druhu v krajine. Dobrá novina podporuje od roku 2022 aj vzdelávanie dospelých. 285 študentov, zväčša žien, v 10 obciach okresu Luuka navštevuje dvakrát do týždňa večernú školu. Popri čítaní, písaní a počítaní sú súčasťou kurikula aj témy ako

hygiena, sanitácia, nové techniky obrábania pôdy. Zakladajú si tiež sporiace skupiny a zisťujú, že ako občania sa môžu v mnohom obracať na miestne authority. Projekt má aj zaujímavý ekumenický význam. Do školských lavíc si spolu sadajú katolíci, protestanti a moslimovia. Ako sami vravia, až teraz spoznávajú svojich susedov. Napriek počiatočným predsudkom zistili, že sú to veľmi milí a dobrosrdeční ľudia.

Už 20 rokov v službe chorým

Nemocnica Nepoškvrnenej Panny Márie v Mapuordite je vzdialená 75 km od Vzdelávacieho centra sv. Petra Clavera v meste Rumbek, ktoré ste bližšie spoznali počasť 29. ročníka. Pôvodne poľná nemocnica dnes poskytuje zdravotnícke služby spádovej oblasti s populáciou 200-tisíc obyvateľov. Nastolenie prímeria a mlčanie zbraní znamená pre nemocnicu nárast počtu pacientov. Tí sa už neboja kráčať do nemocnice aj z väčších vzdialeností. Len v uplynulom roku tu ošetrili 57 010 pacientov, hospitalizovali 8 300 a na svet pomohli 762 deťom. Dobrá novina prispieva nemocnici na nákup liekov, ktoré sú tu stále nedostatkovým tovarom. Ministerstvo zdravotníctva na ne nemá peniaze a pacienti si ich v plnej výške nemôžu dovoliť. Platia aspoň symbolické 1 euro pri vstupe do ordinácie.

Lekárnik Samuel Bhang nás previedol skladom nemocnice. Lieky dostávajú jednotlivé oddelenia na prídel, aby im zásoby vydržali do nasledujúceho obdobia sucha. Musia nimi šetriť, v nevyhnutných prípadoch sa musia rozhodnúť, ktorých pacientov pri liečbe uprednostnia. Stav ciest neumožňuje zásobovanie za daždivého počasia.

Po dvoch rokoch utíchli zbrane

Riaditeľ Daniel Fiala spolu s projektovou manažérkou Darinou Maňurovou navštívili projektových partnerov Dobrej noviny v Etiópii. Deťom v Základnej škole sv. Angely v Adigrate odovzdali anjela pokoja. Ten na svojich krídlach nesie modlitby a prania od tisícky slovenských detí z kampane Mier pre Tigraj, ktorú eRko zorganizovalo na jar roku 2021.

Deti z Etiópie odkazujú svojim rovesníkom na Slovensku: „Modlitba nepozná hranice. Ďakujeme! My sa tiež budeme za vás modliť.“

Zástupkyne koledníkov vycestovali do Kene

Viktória Kelementová z Rožňavskej diecézy, Miroslava Siteková zo Spišskej diecézy a predsedníčka Komisie Dobrej noviny Katarína Tothová cestovali ako zástupkyne koledníkov Dobrej noviny spoločne s projektovou manažérkou Luciou Jantošovičovou na monitorovaciu cestu do Kene v júli 2024. Spoločne navštívili centrum Songa Mbele na Masomo v Nairobi, Ženské centrum Euphrazia, jarumalských misionárov v regióne Samburu aj centrum pre vzdelávanie dospelých v kraji Kajiado.

Júlová dámska zostava po prilete do Nairobi. Zľava Viktória, Miroslava, Katarína a Lucia.

ELDANA YOHANNES

(žiačka 4. ročníka ZŠ sv. Angely v Adigrate v Etiópii)

Veľmi ma to prekvapilo. Nečakala som, že deti na vzdialenom Slovensku na nás myslia a modlia sa za nás. Ďakujeme a aj my sa za vás budeme modliť.

CHISARE – miesto nádeje na prijatie

Text: Jozef MAGDA

Snímky: Dobrá novina, 2012 – 2019

Rehoľu Malých sestier sv. Františka z Assisi (LSOSF) založila írsky misionárka Mary Kevin Kearney v roku 1923 v ugandskom mestečku Nkokonjeru. Odtiaľ sa rehoľa rozšírila do celej Ugandy, Kene, Tanzánie a malú komunitu nedávno založili aj v Spojených štátoch amerických.

100 rokov v službe

V apoštoláte je dnes vyše 800 sestier, ktoré pôsobia na zdravotníckych klinikách, školách, nemocniciach, spravujú centrá

Sr. Angeline Simatei spoluzakladala základnú školu v Chisare, kde pôsobila do roku 2012. Mohli ste ju vidieť v dokumentárnom filme s názvom Solomon, hovorca detí, toho času viedla Dom prozreteľnosti v Nkokonjeru v Ugande.

HERBERT KIENNAST

(vedúci oddelenia medzinárodných projektov
a programov, DKA Rakúsko)

Blahoželám k 30. výročiu! Zdieľame s vami dlhú spoločnú históriu a som vďačný za priateľstvá, ktoré sa za tie roky vytvorili. Prajem Dobrej novine a celému tímu, aby sa vám podarilo osloviť veľa detí a mladých ľudí na Slovensku, s ktorými sa podelíte o svoje skúsenosti z pôsobenia na globálnom Juhu, aby sme spoločne zvýšili povedomie o našom spoločnom domove medzi budúciimi generáciami.

pre deti so špeciálnymi potrebami, domovy pre seniorov a vy-pomáhajú kňazom v pastoračii. 6. mája 2023 oslávila rehoľa malých sestier 100. výročie svojho založenia.

Dobrá novina spolupracuje so sestrami od roku 2007. Za uplynulé roky sme podporili ich službu deťom so sluchovým znevýhodnením v Chisare (čítaj Čisare) v Keni. Pomohli sme rozšíriť zdravotnícku kliniku Matky Kevin v Kavule a prispeli sme na nákup lekárskeho vybavenia pre novorodenecké oddelenie Nemocnice sv. Františka v Nkokonjeru. V tomto meste sme dlhodobo prítomní v Dome prozreteľnosti, kde sa venujú deťom so špeciálnymi potrebami.

Vitajte v škole, kde je ticho

Základná škola sv. Františka pre deti s poruchami sluchu v Chisare otvorila svoje brány v roku 2010. Pri jej zrode stála sestra Angeline Simatei. Počiatky tejto základnej školy, ktorá ponúka deťom so sluchovým znevýhodnením jedinečnú možnosť vzdelávať sa v posunkovom jazyku, boli pomerne skromné.

K pôvodným štyrom triedam sa v roku 2013 pristával internát pre chlapcov a dievčatá. S nárastom počtu žiakov podporilo eRko výstavbu knižnice, nových sociálnych zariadení a umývárne. Dnes nájdeme v areáli školy okrem základnej už aj nižšiu strednú školu, skleník, vlastnú studňu aj malé odborné učilište. Škola má k dispozícii malú farmu, kde pestujú zeleninu. Žiaci pomáhajú so starostlivosťou o kravy a prasiatka. 53 žiakom sa v Chisare venuje 11 učiteľov a šesť podporných zamestnancov.

Škola bola 10 rokov jedinou internátnou školou svojho druhu v regióne. Počas uplynulých rokov sa objavili dve nové

školy s podobným zameraním. Avšak Základná škola sv. Františka je stále jediná, ktorá popri výučbe systematicky pracuje s rodičmi a širšou komunitou.

Počas školských prázdnin navštevujú rodičia detí kurzy posunkového jazyka. Tie im umožnia s deťmi lepšie komunikovať a v neposlednom rade im aj lepšie rozumieť. Akademické výsledky detí sa aj vďaka tomu výrazne zlepšili.

Škola veľmi pekne pracuje s komunitou. Chodia na verejné stretnutia, povzbudzujú rodiny, aby deti neskrývali a zapísali

Sr. Sara Richo sa zhovára s deťmi pred triedou v posunkovom jazyku. Malú Esther zaujal objektív fotoaparátu. Vtedy nik z nás netušil, že práve jej príbeh vám o niekoľko rokov prinesieme.

ich do školy. Búrajú predsudky a škodlivé stereotypy. Navštevujú nedeltné sväté omše s deťmi, ktorým všetko povedané tlmočia do posunkového jazyka. Na záver predstavia svoju školu, priblížia, čo tam robia a povzbudia prítomných, aby túto informáciu posunuli ďalej.

Každý z nás je jedinečný

Škola ponúka jedinečné prostredie prijatia zo strany komunity aj sestier, učiteľov a spolužiakov. Deti už nie sú ukrývané, odstrkované alebo považované za menejcenné. Aj tieto deti si zaslúžia, chcú a vedia žiť plnohodnotný život. Majú svoje sny a talenty, ktoré môžu rozvíjať pre radosť a dobro spoločnosti. Radi by sme vám za všetky priniesli príbeh malej modelky Esther.

Esther Keruba Mokua je 11-ročné dievčatko, ktoré má dvoch starších súrodencov. Spolu s rodičmi žijú v prenajatom domčeku v mestskej časti Botwa na okraji Kitale na západe Kene. Keďže nemajú vlastnú farmu, nechávajú sa najímať na rôzne druhy prác na poli i v domácnosti.

Už krátko po narodení si rodičia všimli jednu zvláštnosť – ich dcérka vôbec neplakala. Po niekoľkých týždňoch

Sme radi, že napriek zmenám v tíme Dobrej noviny aj vedení školy zostáva naša misia rovnaká. Malé sestry potešili svojou návštevou nový riaditeľ Dobrej noviny Daniel Fiala.

lekári potvrdili prvé podozrenie, že nepočuje. Navyše, má výrazné modré oči, čo je v týchto zemepisných šírkach pomerne veľká rarita.

Keď mala Esther päť rokov, prijali ju do Základnej školy sv. Františka z Assisi v Chisare. Školu navštevuje veľmi rada, je vždy usmiata a svojou prítomnosťou naplňuje celú miestnosť. Aktuálne navštevuje 5. ročník. Jej rodičia sa aktívne zapájajú do života školy. Esther trávi prázdniny doma u rodičov. Pre Slovákov bežná vec, no v lokálnom kontexte nie nevyhnutne. Aj takáto zdanlivá drobnosť je veľkým dôkazom toho, že ju majú radi, prijali ju, starajú sa o ňu a nehanbia sa za ňu.

V škole majú žiaci možnosť zapojiť sa do rôznych mimoškolských aktivít. Počas talentovej súťaže však všetci prichádzajú s netradičnými kúskami. Práve v rámci nej sa Esther predviedla ako rodená modelka. Vtedy si všetci všimli, aká je prirodzene odvážna a nebojí sa vystupovať ani pred väčším publikom. Po prvotnom úspechu na pôde školy sa presunula na modelingové súťaže v rámci okresu. Tento rok sa predviedla aj na súťaži Miss životného prostredia, ktorú organizovala diecéza Kitale.

Esther zažila vrúcne prijatie. Samu seba prijíma takú, aká je. Napriek svojej odlišnosti si je vedomá svojej hodnoty a talentov, ktoré chce ďalej rozvíjať. A k tomu povzbudzuje nielen svojich kamarátov, ale aj vás.

FILIP ORLOVSKÝ

(kňaz, dobrovoľník v Afrike a dlhoročný spolupracovník eRka)

Dobrá novina mi priniesla radosť zo služby a iný pohľad na život. Vďaka nej a dobrovoľníctvu v Afrike som mal možnosť aj spoznať projekty, ktoré sme s deťmi mojím koledovaním podporovali. Byť priamo v školách a projektoch, byť pri deťoch, ktorých životy Dobrá novina priamo ovplyvnila, bola úžasná skúsenosť.

Práca v „našom“ zdravotníckom stredisku býva občas náročná. Priznám sa, že pre mňa ako zdravotnú sestru je práca s deťmi náročnejšia ako s dospelými. Veru, tých detských pacientov prichádza omnoho viac. Najčastejšie k nám chodia s popáleninami či maláriou.

Nikdy by mi nenapadlo, že dobrovoľníctvo môže byť také náročné, no zároveň obohacujúce a pestré. Už deväť mesiacov mi je domovom mestečko Kyabakadde a rodinou skvelí ľudia z miestnej organizácie VECECAB, s ktorou Dobrá novina spolupracuje od roku 2018.

Myslím si, že každý dobrovoľník do istej miery prekračuje hranice vlastných možností. Obdivujem všetkých, ktorí to predtým mnou zvládli. Je to náročná cesta, priam púť. Veľmi ma však upokojuje a nádej dodáva vedomie,

Dobrovoľníctvo je náročné a zároveň veľmi obohacujúce

Text a snímky: Jana LONEKOVÁ, 2024

že v tom nie som sama. Že pri každej túžbe, ktorú nám Pán Boh vložil do srdca a premenil na skutočnosť, nám požehná a dodá milosti potrebné na zvládnutie aj tých náročnejších okamihov. Nikdy nás nenechá samotných a to je práve to, čo tu pociťujem každý deň. Že v tom nie som sama.

Okrem práce zdravotníkov tiež prednášame o konkrétnych typoch ochorení, prevencii pred maláriou, testovaní, liečbe a živote s HIV. Organizujeme ich tu na stredisku alebo v komunitách. Ešte stále si zvykám na nedostatok zdravotníckeho materiálu, nižšie „štandardy“, občasné kultúrne nerozumenia a komunikáciu v cudzom jazyku. Učíme sa celý život, ja sa tu učím každý deň. Chýbajú mi kamaráti a rodina, no zároveň som rada, že som nabrala odvahy.

Do programu Dobrovoľníci pre Afriku sa doposiaľ zapojilo 81 mladých ľudí, ktorí ponúkli svoje talenty u partnerov Dobrej noviny v Keni, Ugande, Etiópii či Južnej Afrike. Náklady spojené s vyslaním 35 z nich, vrátane dobrovoľníčky Janky Lonekovej, boli hrazené z programu SlovakAid.

Po teoretickej prednáške prichádza prax. Po prednáške o vysokom krvnom tlaku a cukrovke nasledovali merania a osobné konzultácie.

Púštne poľnohospodárstvo v kenskej Turkane

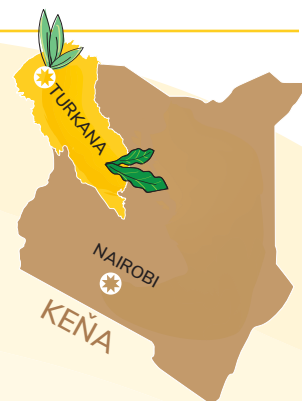
Text: Jozef MAGDA
Snímky: MCSPA, 2023 a 2024

Koncept púštného poľnohospodárstva rozvíja Komunita misionárov sv. Pavla Apoštola a Márie, Matky Cirkvi (MCSPA) v polopúštnej kenskej Turkane už desať rokov. Na misii v Lobure na severe katolíckej diecézy Lodwar vybudovali školiace centrum

s modelovou zeleninovou a ovocnou farmou. V tomto centre školia Turkanov o púštnom poľnohospodárstve.

Prevažne pastierska komunita je nútená kvôli klimatickým zmenám, opakujúcim sa a čoraz intenzívnejším

suchám aktívne vyhľadávať alternatívne zdroje obživy a zárobku. Stále viac mužov sa začína venovať obchodu a hľadá si formálne zamestnanie. Muži pasú svoje stáda a značnú časť roka trávia hľadaním vody a zelených pastvín po krajine. Ženy ostávajú

Dôležitou súčasťou pestovania je aj príprava a obrábanie pôdy a výroba organického hnojiva. Ženy sú v projekte vítané. V turkanskej spoločnosti nie je pasenie zvierat ich úlohou, preto sa budú môcť poľnohospodárstvu venovať omnoho intenzívnejšie.

12-tisíc ľudí v okolí mesta Kaikore sa od októbra 2023 teší z dostatku vody na pestovanie zeleniny a zavlažovanie poličok.

Prvá skupina 27 farmárov so svojimi asistentmi, z ktorých je až 16 žien, začala s pestovaním vlastných plodín v Napeikare, Kaikore a v Lokudongo začiatkom tohto roka. V polovici roka už zozbierali prvú úrodu. Tekvice sú aktuálne ich najobľúbenejšou plodinou.

doma, starajú sa o deti a domácnosť. Možnosti zamestnať sa alebo sa venovať inej príjmovej aktivite sú v prípade žien značne limitované.

Idea púštného poľnohospodárstva sa javí ako zaujímavé riešenie z kultúrneho aj praktického hľadiska. Pre Turkany by prosperujúce poľnohospodárstvo znamenalo alternatívny a doplnkový zdroj obživy, znížilo by závislosť regiónu od dodávok potravín a prispelo by k zastaveniu degradácie životného prostredia. Predaj nadproduktie znamená vítaný dodatočný zdroj príjmov nielen pre ženy, ale aj celé rodiny a komunity. Pestrejší jedálny lístok bude mať jednoznačne pozitívny vplyv na zdravie a celkové zníženie chorobnosti populácie.

Počas dvoch rokov absolvuje 5-mesačný intenzívny kurz 30 študentov z troch komunít z Kaikoru, Napeikaru a Lokudongo. Hneď na úvod sme pomohli s vyvŕtaním dvoch nových vodných zdrojov v Kaikore a Napeikare a revitalizáciou už existujúceho zdroja v Lokudongo. Farmári tak budú mať po ukončení kurzu k dispozícii vlastnú vodu, ktorú využijú pre svoje záhrady a nebudú o ňu musieť „zápasit“ s komunitou a zvieratami.

Nádejným farmárom poskytne miestny partner konzultácie a odborné správanie. Z novej úrody, cenných poznatkov a praktických skúseností bude mať osôb celá komunita. Každý farmár si nájde dvojicu asistentov, ktorá mu bude s pestovaním pomáhať.

K dnešnému dňu kurz úspešne absolvovali dve triedy v decembri 2023 a v júni 2024. Posledná tretia skupina ho ukončí v decembri 2024.

Poľnohospodárstvo nie sú len vedomosti, ale aj spôsob života. Pre Turkancov nie je posun od pastierstva k pestovaniu plodín úplne jednoduchá zmena. Bude si to vyžadovať nemalé úsilie a trpezlivosť.

Projekt Púštného poľnohospodárstva v kenskej Turkane realizujeme od júla 2023 do júna 2025 z prostriedkov oficiálnej rozvojovej spolupráce SR. Z programu SlovakAid sme naň získali dotáciu 199 979,15 EUR. Spolufinancovanie vo výške 20-tisíc EUR zabezpečíme vďaka vašej štedrosti z vianočnej zbierky Dobrá novina.

ZUZANA ČAUČIKOVÁ

(organizačná tajomníčka eRka a prvá predsedníčka Komisie Dobrej noviny)

Prajem Dobrej novine, aby mala vždy dostatok malých koledníkov, ktorí budú ohlasovať Božiu lásku a koledníkom prajem otvorené dvere domovov a ľudských srdiec. Prajem jej, aby i naďalej dokázala pomáhať núdznym, robiť ich život krajším a lepším, aby tak mohli uveriť v dobrotu človeka a predovšetkým v dobrotu Boha.

Hlasy nádeje a pokoja: Oslavujeme 30 rokov Dobrej noviny

Anjel pokoja z kampane
Mier pre Tigráj

Text: Tesfaselassie MEDHIN

Preklad: Daniel FIALA

Snímky: Dobrá novina, 2024

Slová etiópskeho biskupa, Tesfaselassie Medhina, ktorý v roku 2017 navštívil Slovensko. Počas dvojročnej vojny v regióne Tigráj (2020 – 2022) povzbudzoval svojich veriacich k nádeji a celý čas eparchiu neopustil. Svoj príhovor začína spomienkou na návštevu Slovenska.

V rušných uliciach Bratislavy, na nádherne zasnežených námestiach rôznych slovenských katedrál, v areáloch farských kostolov a dvoroch rodinných domov, keď jemne padá sneh a koledníci naplňajú vzduch piesňami radosti a veselosti, všetko preniká nezabudnuteľná atmosféra. Aký krásny a výnimočný zážitok pre brata na návšteve, eparchu z Adigratu!

Teraz, v roku 2024, keď sa stretávame v duchu Vianoc, aby sme oslávili 30. výročie Dobrej noviny, pripomeňme si silu nádeje a pokoja v našom svete. V čase neistoty a nepokojov je dôležité zamyslieť sa nad tým, aký vplyv môže mať jednoduché gesto láskavosti na ľudí okolo nás. Dnes si túžime hlasy nádeje a pokoja, ktoré sa ozývali v priebehu rokov, aby prinášali svetlo do temnoty.

Vďačnosť za slovenskú kampaň za mier

Sme naplnení vďačnosťou za kampaň s názvom Mier pre Tigráj, ktorú eRko zorganizovalo v roku 2021. Vojna v severnom regióne Etiópie totiž zasiahla nespočetné množstvo životov. Darovanie „Anjela pokoja“ deťom v Tigraji, ktorého

Biskup Medhin dostal obraz od mladých z eparchie. Veľmi silný symbol toho, ako vnímali úlohu kňazov počas dvojročnej vojny.
Foto: Dobrá novina, 2024.

pripravili slovenské deti, symbolizuje našu spoločnú túžbu po svete bez násilia a konfliktov. To nám pripomína, že aj uprostred chaosu je vždy priestor pre rozkvet mieru. Návšteva riaditeľa Dobrej noviny, Daniela Fialu, a projektovej manažérky, Dariny Maňurovej, v Adigrate – a ich stretnutie so žiakmi, učiteľmi, rodičmi a sestrami v máji 2024 po ničivej vojne v Tigraji, s inšpiratívnym ručne vyrobeným anjelom pokoja, s pierkami ozdobenými modlitbami, láskou, prejavmi dobra a pokoja a priateľstva – bola konkrétnym vyjadrením takéhoto ducha solidarity, nádeje a pokoja.

Modlitba a solidarita

Vďaka sile modlitby a dlhodobej solidarity sme boli svedkami zázrakov, ktoré sa môžu stať, keď sa spojíme a zjednotíme. Modlitby veriacich preniesli hory a priniesli uzdravenie tým, ktorí to potrebovali. Vaša solidarita ukázala, že keď sme jednotní, nič nie je nemožné. Je to táto jednota, ktorá sa udržala počas rokov a bude nás naďalej viesť k svetlejšej budúcnosti.

Prinášanie nádeje a pokoja do domovov

Keď uvažujeme o dôležitosti pokoja, pripomeňme si úlohu každého z nás stať sa hlasom nádeje v našej spoločnej budúcnosti. Vianočná kolednícka akcia prináša do domovov radosť a svetlo, šíri nádej, ktorú so svojimi piesňami prinášajú detskí koledníci. Prostredníctvom darov sa táto nádej stáva realitou pre ľudí v Afrike, ukazujúc, že aj malý prejav láskavosti môže mať dominový efekt, a to naprieč toľkými tisíckami kilometrov, napríklad až do eparchie Adigrat alebo kenských údolí.

Stať sa svedkami nádeje

Vo svete plnom zmätku a temnoty je našou kresťanskou povinnosťou stať sa svedkami nádeje pre tento svet. Ako nám pripomína Biblia: **„Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími deťmi.“** (Mt 5, 9, z angl. prekladu Svätého písma „children of God“). Vezmime si toto posolstvo k srdcu a staňme sa nositeľmi svetla vo svete, ktorý zúfalo potrebuje nádej a mier! Spojení hodnotami evanjelia môžeme dosiahnuť zmenu a priniesť pokoj do všetkých kútov zeme.

Slovo na záver

Pri príležitosti 30. výročia Dobrej noviny si vďaka eRku pripomíname, že je dôležité byť hlasmi nádeje a pokoja vo svete, ktorý to tak veľmi potrebuje.

Odkaz mieru a solidarity, ktorý sa budoval v priebehu rokov, je dôkazom toho, aké silné je spájať sa pre spoločnú vec. Byť hlasom nádeje a pokoja je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Sme povolaní byť svedkami svetla, ktoré Kristus priniesol na svet, byť kanálmi Jeho lásky a nástrojmi Jeho pokoja. Ako napísal apoštol Pavol vo svojom liste Rimanom: **„Nech vás Boh nádeje naplní všetkou radosťou a pokojom vo viere, aby ste v sile Ducha Svätého oplývali nádejou.“** (Rim 15, 13)

Kiež aj naďalej šírimo nádej a svetlo, kamkoľvek ideme, prinášajúc pokoj všetkým, ktorých stretneme. To sa stáva

v živote skutočným požehnaním pre mladé generácie plné života, a tým aj pre bratov a sestry v ich blízkosti i ďaleko za hranicami Slovenska.

Keď rezonuje kombinácia radosti z dvoch veľkolepých požehnaní – Vianoc a výročia tridsaťročnej cesty Dobrej noviny – a keď spolu s našimi rodinami a priateľmi oslavujeme narodenie nášho Spasiteľa, pamätajme na skutočný zmysel týchto sviatkov – byť hlasom NÁDEJE a POKOJA, byť vyslancami Kristovej LÁSKY a poslami Jeho MILOSTI. Nech sú naše srdcia naplnené RADOSŤOU a naše životy premenené mocou Jeho PRÍTOMNOSTI. Amen.

Veselé Vianoce! Šťastné výročie! _____

ABUNE TEFSELAASSIE MEDHIN FESSUH (71)

Od roku 2001 je biskupom katolíckej eparchie v Adigrate.

V decembri 2017 na pozvanie eRka pricestoval na Slovensko. Stretol sa s viacerými biskupmi a koncelebroval sväté omše a liturgie s vyslaním koledníkov Dobrej noviny v mestách Michalovce, Prešov, Trnava a Nitra, kde sa stretol s viac ako 1 100 koledníkmi.

Počas dvojročnej vojny v regióne Tigraj, ktorá začala v novembri 2020, bol hlasom ľudu a zástancom nevinných ľudí, civilistov, ktorí sa stali terčom mnohých vojenských útokov a násilností. Svoju eparchiu neopustil ani v najťažších chvíľach a zostal pri ľuďoch, aby ich podporoval, povzbudzoval a dodával im vieru a nádej na mier.

SR. MANNA AWALA

(projektová koordinátorka a riaditeľka ZŠ sv. Angely v Adigrate v Etiópii)

Posledné 3 roky boli naozaj ťažké. Avšak vďaka modlitbám toľkých ľudí, vrátane detí z eRka, sme to zvládli. Vďaka vašim modlitbám sme ešte stále nažive. Ďakujeme vám, máme vás veľmi radi.

eRko

Vytvárame stretnutia, aby deti rástli spolu v radosť

Dobrá novinu ako každý projekt eRka si nevieme predstaviť bez detí. Sú to akčné skupinky, vďaka ktorým je možný rozvoj projektov v Afrike. V eRku podporujeme animátorov, aby mali motiváciu a námety pre vedenie stretnutí počas celého roka. Ak chcete, aby sme sprevádzali aj vašich animátorov a podporili vaše stretnutia, ozvite sa nám na e-mail: erko@erko.sk, alebo telefonicky na 0907 713 169. Ďakujeme.

Dobré noviny Dobrej noviny vydáva raz ročne eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí, Miletičova 7, 821 08 Bratislava 2 | mobil: 0908 183 410, e-mail: dn@erko.sk, www.erko.sk, www.dobranovina.sk | zostavili: Daniel Fiala, Lucia Jantošovičová, Jozef Magda, Darina Maňurová, Miroslava Selecká | zodpovedná redaktorka: Mária Brišová | ilustrácie: Jana Homolová | grafická koncepcia a sadzba: DUPLA creative | tlač: Slovenská grafia, a. s., Bratislava | zadanie do tlače v septembri 2024 | bankové spojenie: Tatra banka, IBAN: SK77 1100 0000 0029 4045 7894, BIC (SWIFT) TATRSKBX | nepredajné | Občianske združenie eRko – HKSD podpísalo kódex používania obrazového materiálu a podávania správ, svoje komentáre a výhrady môžete zaslať na kodex@erko.sk.